

Zondag 7 november 2021

32^e zondag door het jaar

Overweging

Het begin van de lezing van vandaag klinkt weinig hoopvol.

Het einde der tijden wordt uitgebeeld als een absolute natuurramp.

Iedere generatie heeft er denk ik wel last van. De gedachte waar moet het in Godsnaam met de wereld naar toe. Wat moet er terecht komen van mijn kinderen en de volgende generatie.

Ook op het ogenblik is dat niet anders en misschien wel heviger dan ooit. De natuur maakt ons ook voortdurend aan het schrikken

Nu eens zijn er uitzonderlijke overstromingen, dan is het weer extreem droog.

De zeespiegel stijgt en vulkanen moeten hun lava kwijt. Dieren krijgen rare ziektes en ook mensen blijken vatbaar voor vreemde virussen. De opwarming van de aarde, die voorlopig niet te beheersen lijkt.

Zijn het fases, gaat het allemaal vanzelf over of moeten we ons zorgen maken?

Ook gelovige mensen kunnen in paniek raken. Wat heilig is wordt vertrapt, wat mooi en goed was aan het geloof wordt als ouderwets weggedaan.

Gaat ons geloof naar de knoppen, sterft het hier in Nederland en west Europa langzaam uit? Hele generaties haken af. Is het allemaal maar een fase, een golfbeweging of is dit echt het begin van het einde?

Wat gaat voorbij en wat blijft?

.

Zouden we God soms niet uit de hemel willen trekken? Laat Hij toch luisteren, iets doen; (Ook al weten we dat God niet ingrijpt) op zijn minst laten voelen dat Hij bij ons is.

Schitterend is bij Marcus het beeld van de vijgenboom. De vijgenboom en de wijnstok zijn de enige boom en struik in Israël die in de winter al hun blad verliezen. Maar in de lente kan zowel de vijgenboom als de wijnstok in zeer korte tijd nieuwe bladeren krijgen. De vijgenboom is van ouds de boom die beschutting biedt en het teken van hoop.

Wat is hoop?

De geschiedenis leert ons dat in elke grauvel een kiem aanwezig is, waaruit een nieuwe toekomst zal groeien.

De bijbelse en christelijke hoop betekent niet een leven in de wolken of een droom van een betere wereld. Ze is niet slechts een projectie van wat wij willen zijn of willen doen. Ze helpt ons om het zaad van een nieuwe wereld al in het heden aanwezig te zien. Deze hoop is bovendien een bron van kracht om op een andere manier te leven, om de waarden van een maatschappij die gebaseerd is op verlangen naar bezit en competitie niet over te nemen.

In de bijbel wordt deze hoop vaak uitgedrukt door het begrip van de belofte. als de Eeuwige een relatie aangaat met mensen. Dit begint al met het verhaal van Abraham: "Ik zal u zegenen," zegt de Eeuwige tegen Abraham; "om u zullen alle geslachten op aarde zich gezegend noemen." (Genesis 12,2-3)

De belofte van de Eeuwige in de bijbel vraagt ons niet om te gaan zitten en passief af te wachten tot ze op magische wijze realiteit wordt. De Eeuwige spreekt tot Abraham over een leven in volheid dat hem geschonken wordt. Maar de Eeuwige zegt eerst tot hem: "Trek weg uit uw land en ouderlijk huis naar het land dat Ik u zal aanwijzen." (Genesis 12,1) Om deel te krijgen aan die belofte, wordt Abraham geroepen om van zijn leven een pelgrimstocht te maken en opnieuw te beginnen.

Een belofte is iets dynamisch en opent nieuwe mogelijkheden in het leven van mensen. Deze belofte kijkt naar de toekomst. Ze vindt haar wortels echter in een relatie met de Eeuwige die hier en nu tot mij spreekt en me oproept om concrete keuzes te maken in mijn leven. Het zaad van de toekomst bevindt zich in de huidige relatie met de Eeuwige.

Vaclav Havel zegt over hoop: het is een kwaliteit van de ziel. Het hangt niet af van wat er in de wereld gebeurt. 'We krijgen het als het ware ergens anders vandaan. Hoop is een cadeau dat je krijgt, het is een geschenk en alles wat je hoeft te doen is het aannemen. Hoop is leren zien op die dingen die werkelijk belangrijk zijn: recht in de samenleving, liefde, barmhartigheid, grootsheid, gulheid, standvastigheid. Al de zaken waar Jezus in zijn leven over zal spreken en die hij zal doen. Het uitzien daarnaar, het werken daaraan, dat vormt de grondslag van je leven. Het is de harde bodem, waarop je stevig kunt staan.

Hoop is niet voorspellen of vooruitzien, het is een gerichtheid van de geest, een gerichtheid van het hart, voorbij de horizon verankerd.

Hoop, in deze diepe en krachtige betekenis is niet hetzelfde als vreugde omdat alles goed gaat, of je bereidheid je in te zetten voor wat succes heeft.

Hoop is ergens voor werken omdat het goed is, niet alleen omdat het kans van slagen heeft.

Hoop is niet hetzelfde als optimisme, evenmin de overtuiging dat iets goed zal aflopen.

Wel de zekerheid dat iets zinvol is, ongeacht de afloop.

In een net verschenen boek met Jane Goodall, de wereldwijd bekende vrouw om haar onderzoek naar Chimpansees zegt zij over hoop:

Hoop is wat ons in staat stelt om door te gaan ondanks tegenspoed. Het is wat we willen dat er gebeurt, maar we moeten er hard voor willen werken.

Denk aan de ecologische malheur waarin we nu leven. We hopen absoluut dat het niet te laat is om een ramp af te wenden, maar we weten vrij zeker dat er niets zal veranderen tenzij we actie ondernemen.

Door actief te zijn word je hoopvoller. De twee versterken elkaar. Je zult actief worden als je hoop hebt dat je iets kunt verbeteren. Dus hoop helpt je op weg, maar door actie te ondernemen genereer je meer hoop. Het is circulair.

Hopen wij op een kerk en een wereld waarin wij actief toekomstmogelijkheden mogen ontdekken en mee mogen doen aan een betere weg naar morgen.

Amen

Astrid Veldhuis